

Lääne-Harju valla haridus-, kultuuri- ja noorsootöö valdkonna arengukava täitmise raport 2018–2020

Kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest tulenevalt on kohaliku omavalitsuse ülesandeks korraldada koolieelsete lasteasutuste, põhikoolide, gümnaasiumide ja huvikoolide tööd ning noorsootööd. Selle osaks on hariduse kättesaadavus ning võimalused kvaliteetse alus-, üld- ja huvihariduse omandamiseks koduvallas. Haridusvaldkonna prioriteetsust kohaliku elu korraldamisel rõhutab asjaolu, et hariduskulud moodustavad üle 60% omavalitsuse eelarvest.

2018. a suveks koondas Konsultatsiooni- ja koolituskeskus Geomedia andmete analüüsi ning haridusvaldkonna juhtide ja ametnikega kohtumiste kokkuvõtted tervikdokumendiks, Lääne-Harju valla haridusvaldkonna arengukavaks 2018–2023.

2019. a kevadel toimusid valla arengukava 2019–2030 koostamise raames arutelud koolivõrgu ning õpikeskkonna üle ja valdkonna üldesmärgid on sõnastatud Lääne-Harju valla arengukavas.

Käesolev raport annab ülevaate valdkonna arengutest kolme aasta vältel, olulisematest tegevustest ja investeeringutest ning asutuste võrgu muutustest.

Raportil on 8 alateemat: alus-, üld- ja huviharidus ning huvitegevus, olulisemate valdkonna protsesside juhtimine, kaasava hariduse rakendamine haridusasutustes, IT teenuste ja süsteemide ümberkorraldamine ja arendamine, keelekümbeluse ja teiste lõimumisega seotud meetmete rakendamine, teadus- ja tõenduspõhiste programmide rakendamine, huvihariduse ja huvitegevuse võimaluste parendamine, kultuuri-, noorsoo- ja sporditöö, tervisedendus ning kaasamine.

Lääne-Harju vallavalitsuse haridus-, kultuuri- ja noorsootöösakonnas on 6 ametikohta, millest on täidetud 4. Ametnike tööosad on valdkonnapõhised: alusharidus, üldharidus, kaasav haridus ning hariduse tugiteenused ja muud valdkonna arendustegevused. Alates 2018. a on haridus-, kultuuri- ja noorsootöösakonna ülesandeks koordineerida koostööd IT ja andmekaitseteenust osutavate partneritega erasektorist. Hallatavaid asutusi on 17, milles on kokku töötajaid ca 600. Valdconda juhtis vallavalitsuses 26.06.2018–28.02.2021 abivallavanem Hestia Rindla

1. Alus-, üld- ja huviharidus ning huvitegevus

1.1. Koolide, lasteaedade ja huvikoolide võrgu ja taristu muutused

Valla haridusvõrk on kujunenud endiste valdade olemasolevatest haridusasutustest. Vallas on kuus kooli – viis põhikooli, millest kaks on lasteaed-põhikoolid, ning üks gümnaasium. Alusharidust pakutakse kümnes lasteaias, nendest viis on eraldiseisvad asutused. Lisaks toetab vald eralasteaia ja eralapsehoiuteenuse osutamist, kui vallal ei ole pakkuda lasteaia kohta vastavalt lapsevanema eelistusele. Sama pere teise ja enama lapse puhul võimaldatakse soodustust osalustasust valla lasteaedades. Vallas on kaks huvihariduskooli ja algatatud on

huvikoolide ühendamise protsess. Lähtutakse printsiibist, et kvaliteetne alus- ja põhiharidus on kättesaadavad võimalikult elukoha läheduses, edasist haridusteed saab jätkata Paldiski Ühisgümnaasiumis või väljaspool valda. Kohalik omavalitsus on järjepidevalt panustanud hallatavate asutuste hoonete ja rajatiste kaasajastamisse ning püüdnud tagada vastavuse nõutavatele tingimustele. Hallatavate asutuste füüsilise keskkonna pidev arendamine ning nüüdisaegse inspireeriva (õpi)keskkonna kujundamine vajab järjepidevaid investeeringuid.

[Ämari Põhikool](#) lõpetas tegevuse 01.09.2019 ja õpilased suunati teistesse valla koolidesse, enamik õpilastest jätkas õpinguid Paldiski Vene Põhikoolis.

[Laulasmaa Kooli Laulasmaa koolimaja](#) juurdeehitus valmis 2020. a oktoobris. Juurdeehituses on kaasaegsed kooliruumid, raamatukogu ja spordihoone. Laulasmaa koolimajas on teostatud värviparandustöid koridorides ja klassiruumides ning soojustatud aknad. [Laulasmaa Kooli Laulasmaa lasteaiale](#) paigaldati 2018. a moodulmaja kahele sõimerühmale ja ühele klassile. Moodulmaja paigaldamine võimaldas loobuda rendimajast, kus olid sõimerühmad. Seoses juurdeehitusega vabanes moodulmajas kooli käsutuses olnud õppeklass tegevuste läbiviimiseks lasteaiale. Laulasmaa lasteaiale paigaldati õueala valgustus, lasteaia mänguväljak on projekteeritud ja paigaldatud on atraktsioonid. Projekteerimise järgus on lasteaia rajamine Keila-Joale.

2018./2019. õppeaastast alates on [Laulasmaa Kooli Klooga koolimajas](#) õppekeeleks vaid eesti keel. Pärast Laulasmaa Kooliga ühendamist on usaldus kooli vastu kogukonnas kasvanud ning õpilaste arv suurenenud. Liitklasside asemel on avatud 6 eralditoimivat klassikomplekti. Paranenud on koostöö lasteaia ja kooli vahel. Laulasmaa Kooli Klooga koolimaja rajati tingimustele vastav tehnoloogiaõpetuse klass, remonditi klassiruumid ja õppejuhi kabinet, renoveeriti välisvalgustus ja paigaldati helisummutavad plaadid sööklasse.

[Klooga lasteaia](#) uuendati 2020. a kanalisatsiooni ja parandati juurdepääsuteed. Teostati köögi katla paigaldamisega seotud elektritööd, remonditi koridorid ning lisati õuealale atraktsioon. [Laulasmaa Kooli Lehola koolimaja](#) ruumikitsikuse probleemi lahendamiseks paigaldati Lehola haruraamatukogule koolihoovi moodulmaja ja kool sai juurde õppetöökse vajalikke ruume. Koolimajas on avatud 6 eralditoimivat klassikomplekti.

[Laulasmaa Kooli Lehola koolimajas](#) teostati klassiruumide, I korruse koridori ja õppejuhi kabinetid remont. Värviti garderoob, remonditi tualettruumid, uuendati saali ventilatsioonisüsteemi, soojustati ja remonditi kelder ning vahetati välisuks ja köögi kuhu, territooriumile paigaldati videovalvesüsteem.

[Laulasmaa Kooli Karjaküla lasteaiale](#) paigaldati uus maasoojuspump ja mitmed õueala atraktsioonid, teostati treppide remont, fassaadi värvimine ja paigaldati õuevalgustus.

[Risti Kool](#) on alates 2018. a lasteaed-põhikool. Koolimaja juurde paigaldati moodulmaja kahe lasteaiaühema jaoks, mis varem asusid Harju - Ristil kortermajas ning kuulusid Padise Lasteaia koosseisu. Koolimajas on loodud täiendavad töökabinetid administratsioonile, teostatud trepi, poiste riietusruumi ukse, lae ning võimla remont.

[Padise Lasteaias](#) teostati 2018. a pesuköögi ja kabinettide ning üldkoridoride remont ja siseuste vahetus. 2020. a ehitati lasteaia juurde majanduskuur, rajati katusealusega jalgrattahoidik, paigaldatud on õueala valgustus. Lasteaias asunud perearsti ja hambaarsti tööruumid viidi Padise rahvamaja ruumidesse ning vabanenud ruumides avati 5. rühm erivajadustega lastele.

[Padise Põhikoolis](#) teostati 2019. a koolihoone fuajee seinte ja lae remont. Valminud on tööruum tugispetsialistidele.

[Rummu Lasteaed Lepatriinu](#) siseruumides teostati 2019–2020. a rühmaruumide, kabinettide, koridoride ja trepikoja remont, vahetati siseuksed ja uuendati sisustust. Renoveeriti soojasõlm, teostati elektritöid ja osaline katuseremont ning õueala parendustööd. Eesti Sisearhitektide Liit aitas kaasa renoveerimistöode kavandamisel.

[Vasalemma Lasteaias Sajajalgne](#) teostati 2019. a põranda parandustööd, värviti pesuköök ning vahetati aknad.

[Vasalemma Põhikoolis](#) teostati 2020. a keldrikorruse ja söökla remont ning ehitati tugispetsialistidele kaks tööruumi. Vahetati mõisahoonel kabinetis aknad, lähtudes muinsuskaitse nõuetest.

[Paldiski Lasteaias Naerulind](#) projekteeriti söimerühma õueala ja paigaldati atraktsioonid. 2020. a uuendati tehnosüsteeme.

[Paldiski Lasteaias Sipsik](#) renoveeriti söimerühma sissekäik ja paigaldati fonolukusüsteem.

Alates 01.09.2020 on Paldiski Põhikool ja Paldiski Ühisgümnaasium liidetud ühendõppeasutuseks nimega [Paldiski Ühisgümnaasium](#). Koolihoonesse on loodud lisaks 5 kabinetitüüpi klassiruumi, teostatud on II ja III korruse põranda, aula ja võimla remonttööd, tüdrukute riietus- ja duširuumi ning koridori ja muusikaklassi remont. II korruse fuajee põrand lihviti ja lakiti. Renoveeriti külgmised ja tagumised välistrepid, parandati spordisaali katus, paigaldati videovalveseadmestik ning laiendati parklat.

[Paldiski Vene Põhikooli](#) loodi 2 eriklassi, lisaks teostati kahe kabineti ja võimla remont, renoveeriti välistrepid, osaliselt küttesüsteem, söökla valgustus - ja elektrisüsteem ning tualettruumid. Värviti 3. korruse seinad, vahetati välja kooli piirdeaed. Remonditi kaks klassiruumi ja raamatukogu lugemissaal. Lisaks asfalteeriti koolihoone külgmine tee.

[Paldiski Muusikakool](#) tegutseb Paldiski Ühisgümnaasiumi ja Paldiski Vene Põhikooli ruumides, mis on mõlemale koolile ebamugav, sest õpilaste, sh erivajadustega õpilaste arv on kasvanud ning koolidel on täiendav ruumivajadus. Vallavalitsus peab läbirääkimisi ruumiprobleemi lahendamiseks kinnistu omanikega, et luua Paldiski Muusikakoolile tegutsemispaik.

[Vasalemma Kunstide Kool](#) asub Rummu alevikus, Rummu spordihoone II korrusel. Tundide läbiviimiseks kasutatakse osaliselt Vasalemma Põhikooli ruume.

Lääne-Harju Vallavalitsuse hallatavad asutused Paldiski Muusikakool ja Vasalemma Kunstide Kool pakuvad huviharidust kooliealistele lastele ja noortele. Paldiski Muusikakool pakub

muusikaalast huviharidust, Vasalemma Kunstide Kool lisaks tantsu- ja kunstialast huviharidust. Vasalemma Kunstide Koolis on tantsu ja kunsti huvialade omandamine tasuta.

1.2. Olulisemate protsesside juhtimine valdkonnas

1.2.1. Koolide, lasteaedade ja huviasutuste arengukavade uuendamine

Protsessi alustati 2019. a sügisel juhtide ühiste õpisündmustega koostöös Tartu Ülikooli Haridusuuenduskeskusega. Õpisündmusi rahastati osaliselt EL struktuurfondi taotlusvoorst „Haridus- ja arenguasutuste meeskondade ühist õppimist toetavad õpiüritused“. Ühtsete põhimõtete ning kokkulepitud struktuuri alusel on enamusel valdkonna asutustel valminud uued arengukavad kuni aastani 2025. Vallavalitsus kehtestas määruse „Arengukava ja eelarvestrateegia koostamise, menetlemise, vastuvõtmise ja avalikustamise kord“, mis reguleerib ka hallatavate asutuste arengukavade koostamist, täitmist ja jälgimist. Arengukava uuendamine on töös Laulasmaa Koolil, Lääne-Harju Huvikeskusel, Padise Põhikoolil ja Padise Lasteaial ning loodaval Lääne-Harju Muusika- ja Kunstide Koolil.

1.2.2. Valdkonna töötajate professionaalse arengu toetamine

Koolides töötab 153 õpetajat, kellest kvalifikatsioonile vastab 84%. Lasteaiaõpetajaid on 96 ja kvalifikatsioonile vastab 70%. Tugispetsialiste on 28 ja kvalifikatsioonile vastab 86%. Noorsootöötajaid on 6, huvikoolide õpetajaid 18. Haridustöötajate koolitamine on muutunud sihipärasemaks ja koordineeritumaks. Lisaks individuaalsetele koolitustele toimuvad pikemaajalised programmid erinevatele sihtgruppidele, mis toetavad ühtse motiveeritud haridusmeeskonna moodustumist vallas. Ühiseid temaatilisi nõupidamisi on õpikogukondadena alustanud haridus- ja huviasutuste juhid, koolide õppejuhid ja lasteaedade direktorid/õppejuhid ning tugispetsialistid. 2019/2020. õppeaastal viidi läbi töölepingute koostamise ning õpetajate kvalifikatsiooni teemasid puudutavaid õppepäevi ning turvalisuse teemaline koolitus seoses muutunud seadusandlusega. Koostöös Tallinna Laste Vaimse Tervise Keskuse psühhiaatritega toimus koolitus lasteaia- ja kooliõpetajatele. Ühine õppekäik korraldati õpetajatele Lilleküla Gümnaasiumisse uussisserändajatest õpilaste õppetöö korraldamise teemal. Lõppenud on aasta kestnud arengukavade uuendamise protsess, mis algas ühiste õpisündmustega valdkonna asutuste meeskondadele. Käimas on koolitussari „Õpetajast mentoriks“ Laulasmaa Kooli eestvedamisel. Koolitus paneb aluse ühtse mentorlussüsteemi loomisele vallas koolides, et tööd alustavad õpetajad saaksid endale koolitatud mentorid. Koolitussarja rahastatakse EL struktuurfondi taotlusvoorst „Haridus- ja arenguasutuste arendusprojektid uuenemat õpikäsitust toetava organisatsioonikultuuri loomiseks“. Algamas on õppealajuhatajatele õppekavade arendamise programm koostöös Tallinna Ülikooliga ning muudatuste juhtimise programm juhtidele arengukava elluviimise toetamiseks. Koolitussündmuste rahastamiseks on edukalt osaletud Innove ja Harno taotlusvoorstes. Vallavalitsus koordineeris koostöös Eesti Töötukassaga eesti keele oskuse täiendamise kursuste korraldamist endise Ämari Põhikooli ja Rummu Lasteaed Lepatriinu personalile. 2019./2020. õppeaastal korraldas Paldiski Vene Põhikool ja Paldiski Lasteaed Sipsik koostöös Eesti Töötukassaga personalile eesti keele oskuse täiendamise kursuse.

2020. a viis vallavalitsus läbi koostöövestlused hallatavate asutuste juhtidega. Koostöövestluse aluseks oli haridusasutuse juhi kompetentsimudel. Enamus lasteaia- ja koolijuhtidest valisid 360° tagasiside meetodi. See võimaldab juhil võrrelda enda hinnangut teiste poolt antud hinnangutega.

1.2.3. Hallatavate asutuste töötajate palgakorraldus

Kõikide hallatavate asutuste töötajate koosseisud ja palgamäärad on kaardistatud ja valdkonnapõhiselt ühtlustatud, lähtudes asutuse vajadustest. Ühtlustatud on ka hallatavate asutuste juhtide töötasud, soovi korral võimaldatakse lisatöö tegemist. Juhtidele on võimaldatud vajadusel ka tasulist täienduskoolitust. Vallavalitsus on kehtestanud määrad koolidele, lasteaedadele ja huviasutustele töötasustamise aluste kohta, mis on igale asutuse juhile raamistikuks oma asutuse koosseisu ja palgajuhendi kehtestamisel. Ühtlustatud on ka töötajate tööaeg ja puhkuse päevade arv sama valdkonna töötajatel. Alates 2019. a kehtib lisatasu valla kõikidele kooli õpetajatele ja tugispetsialistidele ning rahvatantsu ja koorilaulu juhendajatele. Lasteaiaõpetaja ja tugispetsialisti töötasu on ühtlustatud üldhariduskooli õpetaja töötasuga. Koolides töötavaid vanem- ja meisterõpetajaid tasustatakse kõrgema palgamäära alusel. Menetlusprotsessis on ka rahvatantsu ja koorilaulu juhendajate töötasu ühtlustamine vastavalt Kultuuriministeeriumi soovitusel.

Õpetajaid tunnustatakse iga-aastaselt õpetajate päeval. 2020. a augustis viidi esimest korda läbi Lääne-Harju valla Hariduspäev. Vallavalitsus osaleb koolide 1. klasside ja lõpuklasside aktustel. Õpilastele ja õpetajatele antakse üle tervitused, tänu ja kingitused. Igal aastal korraldatakse pidulik vallavanema vastuvõtt ja premeerimine kiitusega põhikooli ning kuld- ja hõbemedaliga gümnaasiumi lõpetajatele, tänatakse ja tunnustatakse koolijuhte ning klassijuhatajaid. On alustatud motivatsioonisüsteemi välja töötamist koostöös koolide ja lasteaedade esindajatega.

1.2.4. Järelevalve valla koolieelsete lasteasutuste ja koolide tegevuse üle

2018. a teostati teenistuslik järelevalve Paldiski Lasteaias Sipsik ning 2020. a Vasalemma Põhikoolis. Haridus- ja teadusministeerium viib läbi haldusjärelevalvet Paldiski Ühisgümnaasiumis 2020–2021. a. Teenistuslikud järelevalved on hallatavates asutustes regulaarne protsess ja viiakse läbi vastavalt vajadusele ennetus- ja arenguvõimalusena.

1.2.5. Õpilastransport on korraldatud Harjumaa Ühistranspordikeskusega lepingu alusel. HEV laste vedu erikoolidesse on korraldatud vallavalitsuse poolt ja toimub igal koolipäeval. Eesmärgiks on seatud turvaline liikumine ning õpilasveo liikumisgraafikute korraldamine õppetööd toetavaks. Laiendatud on kergliiklusteede võrgustikku, mis võimaldab õpilastel liikuda kooli jalgsi ning jalgrattaga.

1.2.6. Toitlustamine koolides ja lasteaedades

Alates 2019./2020. õppeaastast on kõikides koolides ja lasteaedades tasuta hommiku- ja lõunasöök ning õhtuode. Õppeasutused kasutavad PRIA täiendavaid vahendeid tervislikuks toitlustamiseks. Valla lasteaedades ja koolides valmistatakse toit kohapeal.

1.3. Kaasava hariduse rakendamine haridusasutustes

Kasvavaks väljakutseks on erivajadustega laste arvu suurenemine ning kaasava hariduse põhimõtete rakendamise mõtestamine, tagamaks kõigile lastele ja õpilastele vajaliku toe haridustee läbimisel. Pooltes valla koolides ja lasteaedades tugiteenused 2018 - 2019. a puudusid või olid vähe esindatud. Spetsialistide kvalifikatsioon ei vastanud seaduses sätestatule, lapsed ei saanud asjatundlikku abi või oli see killustatud. Info lapse abivajaduse kohta jäi pidama ühe asutuse ringi ning üleminekul ühelt haridusastmelt teisele tuli alustada algusest. Probleem puudutas nii lapsi, lapsevanemaid, õpetajaid, koolijuhte kui ka vallavalitsuse spetsialiste.

Hariduse tugiteenuste pakkumiseks alustasid 2020.–2021. õppeaastast tööd valla neljas piirkonnas tugipesad: Paldiski, Risti–Padise, Vasalemma–Rummu ja Laulasmaa–Lehola–Klooga. Tugipesades töötab kokku 28 tugispetsialisti, kes pakuvad toevajadusega lastele ja õpilastele teenuseid nii koolides kui lasteaedades, nõustavad lapsevanemaid ja õpetajaid. Eriklassid on loodud Vasalemma Põhikoolis (4), Padise Põhikoolis (2), Risti Koolis (2), Paldiski Vene Põhikoolis (2) ja Paldiski Ühisgümnaasiumis (2). Sobitusrühmad tegutsevad Klooga, Lehola ja Padise Lasteaias. Vajadus on väikerühma (4 last) loomiseks Laulasmaa lasteaeda ning Paldiski Lasteaeda Naerulind. Logopeedilise teenuse tagamiseks teeb vald koostööd MTÜ Toetusega ja Keila Teraapiakeskusega, mis leevendab logopeedide puudust koolides ja lasteaedades. Koostöö tugipesades ja tugispetsialistide riskasutus elavdab koostööd asutuste vahel ning muudab info liikumise tõhusamaks.

Kasutusele on võetud 2021. a veebruarist HARNO Kliendihaldussüsteem (KHS/KOV) tugispetsialistide töövahendina.

Osaleti Riigi Tugiteenuste Keskuse taotlusvoorus „Väikelahendused HEV õpilaste integreerimiseks tavakoolidesse“ ning vald sai toetust 87900 (sh omaosalus 15%) euro väärtuses mööbli ja erivahendite soetuseks, ruumide remondiks ning õppetöök. Remonditud ja kohandatud on ruumid tugispetsialistide tööks Paldiski Ühisgümnaasiumis, Padise Põhikoolis ning Vasalemma Põhikoolis. Tugispetsialistide ruumide remont ning sobivaks kohandamine on arengukavades välja toodud enamuses koolides ja lasteaedades. Soetatud on vahendid mobiilseks ja paindlikuks töökorralduseks. Töös on tervikdokument kaasava hariduse põhimõtete rakendamiseks Lääne-Harju valla haridusasutustes. Valla lastekaitsetöötajad on läbi viinud infotunnid kõikides haridusasutustes tutvustamaks oma tööd, abivajava või ohusoleva lapse märkamist, pöördumise võimalusi ja vajadusi haridustöötajatele.

Lääne-Harju vald kandideeris Tugipesade teenusega Praxise avalike teenuste arendamise programmi ja osutus valituks 5 hulka 24 omavalitsuse seast. Praxise disainijuhtide toel on arendusmeeskond läbinud koolituse ja seadnud eesmärgiks disainida teenus, mis pakub Lääne-

Harju valla lastele, noortele ja lastevanematele kvaliteetset ja mitmekülgset teavitamis- ja nõustamisteenust, teraapiaid ning koolitusi, sh rehabilitatsiooniteenuseid võimalikult kodulähedasena. Arenguprogramm lõpeb 2021. a augustis. Oluliselt on kasvanud haridus-, kultuuri- ja noorsootöösakonna ning sotsiaalosakonna koostöö teenuste korraldamisel ja arendamisel.

1.4. IT teenuste ja süsteemide ümberkorraldamine ja arendamine

Hallatavates asutustes kasutatakse ühtset dokumendi - ja meilihaldussüsteemi läbi MS Office 365 tarkvara. Kasutusele on võetud infolistid suhtlemiseks hallatavate asutustega, kogukondade ja muude huvigruppidega ning MS SharePointi keskkond infovahetuseks ja dokumentide jagamiseks vallavalitsusega. 2021. a on nii vallavalitsuse kui ka hallatavate asutuste telekommunikatsiooniteenuse vahendaja Telia. Andmekaitse spetsialisti teenust pakub nii vallavalitsusele kui ka hallatavatele asutustele partner erasektorist.

Kõikides lasteaedades on kasutusel infosüsteem ELIIS ja koolides eKool või Stuudium. Uuendatud või loodud on kodulehed enamusele hallatavatest asutustest.

Kasutusele on võetud haridusteenuse haldamise süsteem ARNO ning taotluste esitamise ja menetlemise süsteem SPOKU. Lisaks ARNO lasteaiamoodulile on kasutusele võetud ka huvi- ja põhikooli moodulid. ARNO süsteemi kasutamise eesmärk on koguda vajalikku teavet Lääne-Harju vallas haridusteenuste (alusharidus, põhiharidus, üldkeskharidus, huviharidus, huvitegevus) korraldamiseks ja menetleda haridusteenuste osutamisega seotud taotlusi ning pidada arvestust koolieelses eas laste kohta, põhiharidust ja üldkeskharidust omandavate õpilaste kohta ning huviharidust ja huvitegevust omandavate õpilaste kohta. ARNO süsteemi kasutusele võtmine on oluliselt vähendanud paberandjal taotluste esitamist ja kiirendanud menetlusprotsessi. Süsteem annab ülevaate täidetud ja vabadest kohtadest valla lasteaedades ja koolides, võimaldades optimeerida kohtade täituvust ja kulu valla eelarvele. Lisaks annab süsteem ülevaate pakutavatest huvitegevuse võimalustest vallas.

Infosüsteemi SPOKU kasutusele võtmise eesmärk on tagada noorte huvitegevuseks toetuse andmise ja toetuse sihipärase kasutamise kontroll.

ARNO ja SPOKU infosüsteemi maksimaalne rakendumine vajab juurutamist. IT teenuste ümberkorraldamise ja parima rakendumise protsess vajab arendamist.

1.4.1. Nüüdisaegse õpikäsituse rakendamiseks vajaliku digitaliseerumise toetamine

2017–2018. a rajati kaasaegne kohtvõrk Laulasmaa Kooli kõikidesse koolimajadesse Euroopa Sotsiaalfondi „Koolide digitaristu kaasajastamine“ esimeses etapis. Toetusskeemi teises etapis rajatakse või renoveeritakse kohtvõrk Paldiski Vene Põhikoolis ja Paldiski Ühisgümnaasiumis. Programmi eesmärk on Eesti üldhariduskoolide kohtvõrkude renoveerimine ning seeläbi eelduste loomine koolides digitaalse õppevara ja e-teenuste kasutamiseks. Programmi raames kaasajastatakse üldhariduskoolide kohtvõrguühendused ning viiakse need vastavusse kaasaja nõuetega. Samuti arendatakse koolipidajate IKT-baastaristu planeerimise ja haldamise võimekust koolituste ning teadlikkuse tõstmisega.

2018–2019. a eraldas HTM Euroopa Sotsiaalfondist tegevuse „Kaasaegse ja uuendusliku õppevara arendamine ja kasutuselevõtt“ elluviimiseks vahendid. Lääne-Harju valla koolidele soetati süle

- ja multimeediaarvuteid ning projekteid. Tegevuses osalemisega kohustus Lääne-Harju vald pidajana looma kõik vajalikud tingimused õpilaste digipädevuste arendamiseks ja digitaalse õppematerjali kasutamiseks õppes. Toetuse abil tuleb tagada jätkusuutlikult turvalise e-hindamise tehnilise läbiviimise võimekus oma koolides nii, et üheaegselt oleks võimalik e-test läbi viia tervele klassikomplektile. Lisaks tuleb tagada vajalikud täiendavad meetmed riistvara eesmärgipäraseks ja korrektseks kasutamiseks ning koolide digitaristu edasiseks uuendamiseks seadmete vananemisel või vajaduste kasvamisel, mis loob võimalused keerukamate IT-oskuste (programmeerimine, robotika, 3D disain vms) õppeks kõigile õpilastele. Koolidel lasub kohustus koostada digiplaan digivõimekuse enesehindamisvahendis ning igal õppeaastal esitada eneseanalüüs.

2021. a on Lääne-Harju valla koolid hästi varustatud vajaliku digitaristuga ning digivõimekus on heal tasemel. Olulise arenguhüppe digivahenditega varustatuse ja digioskuste kasutamise osas tegid koolid, lasteaiad ja ka muud huviasutused läbi riikliku eriolukorra ajal 2020. a. Ülemaailmne pandeemia mõjutab ka 2021. a oluliselt töökorraldust hallatavates asutustes, esitades nõudlikke väljakutseid muudatuste läbiviimisel, sh digitaliseerumine.

Haridus- ja Teadusministeeriumi algatusel töötab Haridus- ja Noorteamet koostöös Tallinna ja Tartu Ülikooli ekspertidega välja uut laste arengu hindamisvahendit viieaastastele lastele. Loodav hindamisvahend võimaldab lasteaiaõpetajatel saada tagasisidet iga lapse arengu kohta, et toetada lapse alushariduse omandamist koostöös lapsevanemate ja tugispetsialistidega. 2020. a eraldas HTM taotluse alusel toetuse 26 tahvelarvuti soetamiseks valla lasteaedadesse.

Koostöös RIA ja Teliaga on oluliselt paranenud internetiühendus hallatavates asutustes. Koostöös Teliaga toimub järjepidev IKT ja muude digivahendite ja -võimaluste kaasajastamine ja arendamine.

1.5. Keelekümbluse ja teiste lõimumisega seotud meetmete rakendamine

Keelekümblusrühm avati Paldiski Lasteaias Sipsik 2019/2020. õppeaastal ning Rummu Lasteaias Lepatriinu 2020/2021. õppeaastal. Paldiski Vene Põhikoolil seisab ees valmisoleku kujundamine, et keelekümblusrühmades õppivad lapsed saaksid jätkata koolis keelekümblusklassis. Karjaküla, Klooga ja Paldiski Lasteaias Naerulind tegutseb eesti keele huviring. Eesti keelest erineva emakeelega lastele vanuses 10 - 16 aastat korraldati SA Innove projektivahenditest 4 aasta vältel eesti keele laagreid koolivaheajal.

Alates 2018. a on iga-aastaselt taotletud HTMilt riigieelarvelist toetust põhikoolide ja lasteaedade riikliku õppekava alusel läbiviidava täiendava eesti keele õppe korraldamiseks muukeelsetele lastele.

Keelekümblusprogrammi, lõimitud aine- ja keeleõppe rakendamine ning paremate võimaluste loomine eesti keele eakohaseks omandamiseks lastele, kelle emakeel ei ole eesti keel, vajab strateegilist plaani koostöös hallatavate asutustega.

1.6. Teadus- ja tõenduspõhiste programmide rakendamine

Kiusamisest Vabaks (KiVa) programmiga on liitunud Laulasmaa Kool, Paldiski Vene Põhikool, Paldiski Ühisgümnaasium, Vasalemma Põhikool ja Paldiski Lasteaed Naerulind, Paldiski Lasteaed Sipsik, Rummu Lasteaed Lepatriinu, Risti Kooli lasteaed, Padise Lasteaed ning Tervist Edendavate Koolide ja Lasteaedade programmiga Laulasmaa Kool, Vasalemma Põhikool ja Paldiski Lasteaed Naerulind.

Paldiski Ühisgümnaasium ja Paldiski Lasteaed Naerulind, Laulasmaa Kooli Klooga lasteaed, Padise Põhikool ja Vasalemma Põhikool on ühinenud Rohelise Kooli programmiga, andes seeläbi tõhusa panuse laste kaasamiseks ja teadlikkuse tõstmiseks rohevalla idee teostumisel. Paldiski Ühisgümnaasium on liitunud ka Liikuma Kutsuva Kooli programmiga. VEPA metoodikat kasutavad Laulasmaa Kool, Paldiski Ühisgümnaasium ja Padise Põhikool. Üle - eestilisse tugiõpilaste TORE võrgustikku kuuluvad Laulasmaa Kool ja Paldiski Ühisgümnaasium.

1.7. Huvihariduse ja huvitegevuse võimaluste parendamine

Algatatud on valla huvikoolide ümberkorraldamine ning Lääne-Harju Muusika- ja Kunstide Kooli moodustamine alates 01.09.2021.a. Huvikoolide ühendamine üheks hallatavaks asutuseks võimaldab asutust juhtida tervikuna ning pakkuda võrdselt kvaliteetset ja mitmekülget huviharidust valla lastele, noortele ja täiskasvanutele mitte ainult Paldiski linnas ja Rummu alevikus, vaid kõikides valla asumites koostöös teiste haridus- ja huviasutustega. Lääne-Harju huvikoolid on osa valla haridusvõrgust ja muudatuse tulemus aitab kaasa ühtse haridusruumi kujundamisele. Uue kooli loomine toob kaasa mitmeid arendustegevusi alustades põhimääruse, arengukava ja muu dokumentatsiooni loomisest ning läbi avaliku konkursi direktori värbamisest kuni lõpetades ühtsesse valla haridusvõrku integreerimisega.

Aastatel 2017–2021 on tänu riigipoolsetele täiendavatele vahenditele oluliselt mitmekesistatud ja parandatud huvihariduse ja huvitegevuse kättesaadavust vallas. Täiendavalt on loodud mitmeid huviringe valla haridus- ja huviasutuste juurde ning parandatud tingimusi tegevuste läbiviimiseks. Oluliselt on suurenenud huvitegevuses ja -hariduses osalevate laste ja noorte arv. Vallavalitsus on kehtestanud määruse „Lääne-Harju valla noorte huvitegevuse toetamise kord“, mis reguleerib huvitegevust pakkuvate organisatsioonide toetamist. Antud korra alusel on võimalik premeerida ka meisterlikke saavutusi huvitegevuses. Selleks, et valla territooriumil oleks huvitegevuse pakkumine mitmekesine ja paremini kättesaadav, pakub vald tasuta tegevuspinda huvitegevust pakkuvatele organisatsioonidele valla hoonetes ja rajatistes. Oluliselt on kasvanud huvitegevustes osalevate laste ja noorte arv. Koolide juures tegutsevad huviringid on enamasti tasuta. Vallavalitsus toetab huvihariduse omandamist ka teistes omavalitsustes.

2. Kultuuri-, noorsoo- ja sporditöö, tervisedendus ning kaasamine

Loodud on kolm ühendhuviasutust: Lääne-Harju Kultuurikeskus, Lääne-Harju Spordikeskus ja Lääne-Harju Huvikeskus. Igas asutuses teostatakse vastava asutuse tegevust valdkonnapõhiselt üle kogu valla, ristkasutades hooneid ja objekte. Asutuste reorganiseerimine on loonud võimalused vaba aja veetmise mitmekesistamiseks vallas.

Lääne-Harju Kultuurikeskuse põhieesmärk on avaliku kultuurielu korraldamine vallas, erinevate huvitegevuste koordineerimine ja vahendamine, rahvuskultuuride säilitamine, edasiarendamine, kultuuripärandi kättesaadavuse tagamine inimeste vabaks eneseväljenduseks ja mitmekülgseks loominguliseks ja huvitegevuseks võimaluste loomise kaudu.

Lääne-Harju Kultuurikeskuse Padise rahvamajas, kus asub valla suurim saal, teostati lava ja katuse osaline remont. Ruumid korraldati ümber ja remonditi seoses perearsti ja hambaarsti kabinetide kolimisega Padise Lasteaiast Padise rahvamajja.

Lääne-Harju Kultuurikeskuse Klooga majas renoveeriti saali põrand, korraldati ümber ja remonditi siseruumid, ehitati prügimaja ning kuur. Koostöös kogukonna ja vabatahtlikega uuendati välisfassaad. Klooga maja juurde rajati valla teine toidusalu.

Lääne-Harju Kultuurikeskuse Vasalemma seltsimajas korraldati ruumid ümber ja teostati remont seoses noortetoa avamisega. Hoone muutus funktsionaalsemaks. Paigaldati valvekaamerad. Kogu maja on plaanis renoveerida EL struktuurvahenditest 2022. aastal. Taotlusvooru "Vasalemma seltsimaja hoone energiatõhusaks muutmine" kogumaksumus on 296400€, millest valla omaosalus on 159 296€.

Lääne-Harju Kultuurikeskus korraldab vallaüleseid sündmusi ning on katusorganisatsiooniks ka paljudele vallas tegutsevatele taidlejate kollektiividele. Spordivaldkonnaga seotud vallaüleseid üritusi korraldab Lääne-Harju Spordikeskus ning on oluliseks partneriks vallas tegutsevatele spordiklubidele.

Kvaliteetsete vallaüleste sündmuste korraldamisel on valla mainekujundusprotsessis väga tähtis roll. Sündmuste planeerimisel ja läbiviimisel on oluline kaasamine, milles lähtutakse keskkonnahoiu põhimõtetest ning kaasaegsest lähenemisest. Lääne-Harju valla poolt korraldatavad sündmused on populaarsed mitte ainult oma valla elanike seas, vaid kaugemalgi.

Vallavalitsus korraldab traditsioonilisi vallaüleseid sündmusi, kaasates hallatavaid asutusi, vabühendusi ja teisi koostööpartnereid: Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamine, Lääne-Harju valla laululaps, beebipeod 2 korda aastas, ripsildade kontsert Keila-Joal, Paldiski linnapäev, K. Tärnpu meestelaulupäev, muinastulede öö Kloogarannas. Kavas on korraldada suvealguse pidu Rummul ning jaanipidu Padel. Vallas on Eesti rahvuskultuuri hoidmine ja arendamine olulisel kohal, tegutsevad kümned taidlejate kollektiivid ning nende etteasted on valla üritustel alati väga oodatud. 2019. a toimunud juubelilaulu- ja tantsupeol esindasid Lääne-Harju valda 10 kollektiivi. Plaanis on korraldada ka Lääne-Harju valla I laulu- ja tantsupidu.

Vallavalitsus toetab mittetulunduslikke tegevusi, mis edendavad kohalikku omaalgatust ja Lääne-Harju valla arengut. Kehtestatud on sellekohane määrus „Lääne-Harju valla mittetulundustegevuse toetamise kord“. Vallavalitsus toetab ka vallas asuvate kirikute kogudusi alates 2021. a.

2020. a avati SA Padise Klooster, mis on täielikult renoveeritud Euroopa Regionaalfondi toel. Padise Klooster koos valitsejamaja, mõisa, kastelli ja rahvamajaga moodustavad unikaalse arhitektuuri- ja kultuurikompleksi, kuhu on koondunud hooned erinevatest ajastutest. Paik pakub ideaalseid tingimusi spetsiifiliste ajastuürituste, kaasaegsete kontsertide, kogupereürituste ja pidulike vastuvõttude korraldamiseks, mis toetavad loodus- ja kultuuripärandit ning mille ühisloomesse on kaasatud nii avalik, era- kui ka mittetulundussektor.

[Lääne-Harju Spordikeskuse](#) põhieesmärk on avaliku spordi-, liikumise- ja terviseedendamise korraldamine, arendamine ja edendamine vallas, erinevate sporditegevuste koordineerimine ja vahendamine ning kõigile valla elanikele elukestva spordiharrastuse võimaldamine, samuti ka inimeste vabaks eneseväljenduseks ja mitmekülgseks loominguks ja huvitegevuseks võimaluste loomine.

Spordikeskus on teostanud mitmeid parendustöid rajatiste korrastamiseks – Paldiski discgolfi korvid, Kloogal asuv skatepark jms. Spordikeskuse Paldiski spordihoones on teostatud sanitaarremont duširuumides ja basseinis. Spordikeskuse Rummu spordihoones on remonditud riietusruumid ja hoone sissekäigu trepp.

Paldiskis aadressil Rae 38 asub Paldiski Ettevõtjate Liidu ja vallavalitsuse poolt loodud jõusaal saunade, rühmatreeningute ning treening-ja toitumisenõustamise teenusega kasutamiseks igale vanuserühmale.

Rajatud on Keila-Joa, Rummu, Karjaküla, Klooga ja Paldiski mänguväljakud. Rummu mänguväljaku juurde loodi täiendavalt sillutatud jalgtee ja valgustus. Rajatud on Harju-Risti multifunktsionaalne kunstmurukattega spordiväljak, Harju-Risti terviserada ja kelgumägi. Erinevatesse piirkondadesse on rajatud nii statsionaarseid kui ka hooajalisi spordirajatisi - suusarajad, liuväljak, discgolfi rada. Vasalemma terviseraja äärde on rajatud virgestusala, Kloogale jõulinnak ning Padise terviserada on märgistatud virtuaaljooksu võimaluste jaoks.

Valminud on Paldiski elamusspordi väljak, mis koosneb Eestis seni ainulaadselt kombineeritud betoonkattega rulutamise alast ja asfaltkattega pumtrackist. Täiendavalt on alale rajatud kaks puhkeala koos pinkide ja valgustusega. Rummu välispordi kompleks on ehituses ja valmib kevadel 2021. Kompleks koosneb multifunktsionaalsest kunstmurukattega spordiväljakust, kus saab täismõõtmetes väljakul mängida tennist, jalgpalli, korvpalli, võrkpalli, käsipalli ja muid pallimänge. Lisaks on kompleksil kaks erineva funktsionaalsusega jõulinnaku ala ja puhkeala lauateniselauaga. Karjaküla ja Lehola asumisse on loomisel aktiivse vabaaja veetmise ja kokkusaamise ala.

2020. a paigaldati Lääne-Harju valla erinevatesse paikadesse erilahendusega turismiinfostende, mis lisaks turismiobjektidele kajastavad infot ka asumite ja ranniku matkaradade kohta. Infostendid paigaldati ka veekogude äärde ning saartele. Töös on Kloogaranna rannaala väljaehitamine, mis loob juurde sportimisvõimalusi (rannavõrkpall, rannatennis, rannajalgpall, laste mänguväljak, teede võrk, puhkealad).

Tervis ja heaolu. Lääne-Harju vald osaleb Tervise Arengu Instituudi ja Sotsiaalkindlustusameti ühises pilootprogrammis valla **heaoluprofiili** loomiseks. Kokku osaleb pilootprogrammis 11 omavalitsust. Profiilis koondatakse valla elanike tervist ja heaolu puudutav info elukaareüleselt kuues valdkonnas: demograafiline olukord ja rahvastiku tervis, turvaline ja tervist toetav elukeskkond ja osalusvõimalused, universaalsete teenuste kättesaadavus ja kvaliteet, haavatavate (riskis) sihtrühmadega tegelemine ning kohaliku omavalitsuse toimimine ja ressursid. Profiil valmib 2021. aastal. Profiil asub e-keskkonnas ning võimaldab järjepidevalt anda avalikkusele, poliitikutele, erinevate valdkondade spetsialistele ja otsusetegijatele kergesti arusaadaval viisil teavet tervisemõjuritest ning infot tegevuskavade loomiseks ja valla eelarve planeerimiseks. Eesmärk on jõuda tagajärgedega tegelemise asemel ennetuseni, tõsta elanikkonna teadlikkust ning muuta tervise ja heaolu temaatika nähtavamaks. Loomisel on tervisenõukogu. HOL on 2018.–2021. a toetanud tervist edendavate tegevuste läbiviimisel. Eraldatud vahendeid on kasutatud koostöös Laulasmaa Kooli tervisenõukoguga koolituste läbiviimiseks kooliperele ja kogukonnale, aga ka vallavalitsuse tervisenõukogu moodustamise tegevusteks.

Lääne-Harju Huvikeskuse põhieesmärk on noorsootöö korraldamine, arendamine ja edendamine, samuti erinevate vanuse- ja huvigruppide huvitegevuste koordineerimine ja vahendamine ning vabaks eneseväljenduseks ja mitmekülgseks loominguliseks ja tegevuseks võimaluste loomine.

Huvikeskuses on avatud kuus noortetuba, mis asuvad erinevates valla piirkondades. Noortega tegelevad kuus noorsootöötajat. Huvikeskuse loomisel avati noorte - ja kogukonnatuba noorsootöök ja erinevaks huvitegevuseks igale vanuserühmale endise Ämari kooli hoonesse, kus on lisaks spordisaali kasutamise võimalus. Samas hoones tegutseb Lääne-Harju Valla Tugikeskus sotsiaalosakonna klientidele. Kogukonnaruum on loodud ka Paldiskisse endistesse politsei ruumidesse.

Lääne-Harju vald on alates 2018. a koostöögrupis Saue, Harku, Saku ja Kohila valla ning Haapsalu linnaga. Koostöögrupi tegevusi rahastatakse HTMi ning endise Eesti Noorsootöö Keskuse poolt elluviidava ESF poolt kaasrahastatud programmi „Tõrjutusriskis noorte kaasamine ja noorte tööhõivevalmiduse parandamine” vahenditest. Koos töötatakse välja uusi innovaatilisi noorsootöö-teenuseid (mobiilse noorsootöötaja rakendamine; infosüsteemi kasutuselevõtt, ratastel mänguriidid, ühiskoolitused ja võrgustikutöö arendamine Lääne-Harjumaal).

2020. aastal taotleti Eesti Noorteühenduste Liidu eelarvelistest vahenditest noorte osaluse arendustoetust, mille eesmärgiks on kohalikus omavalitsuses elavate ja tegutsevate noorte

kaasamine omavalitsuse otsustusprotsessidesse. Eraldatud vahendite kasutamist koordineerib Lääne-Harju Huvikeskus Paldiski linnas tegutseva noorteorganisatsiooni MTÜ Meie Kodu Paldiski tegevusteks. 2019. aastast on korraldatud noorsootöö tunnustussündmust „Aasta Käsi“.

Lääne-Harju Valla Raamatukogu eesmärk on toetada elukestvat õppimist ja enesetäiendamist ning tagada elanike, eeskätt Lääne-Harju valla elanike, vaba ja piiramatut juurdepääs informatsioonile, teadmistele, inimõtte saavutustele ja kultuurile. Raamatukogu koosneb ühest pea- ja seitsmest haruraamatukogust. Moodustatud on raamatukogu nõukogu juhtimise toetamiseks ning aktiivselt tegeletakse raamatukoguvõrgu arendamise ja teenuste kaasajastamise ning mitmekesistamisega. Vasalemma raamatukogu kolitakse uutesse ruumidesse, et tõsta teenuse kättesaadavust ja kvaliteeti. Algatatud on Vasalemma Põhikooli ja Paldiski koolide kooliraamatukogude lõimimine valla raamatukoguvõrku, eesmärgiga pakkuda terviklikku rahva- ja kooliraamatukogu teenust. Võeti kasutusele ühtne infosüsteem URRAM. Seoses Laulasmaa Kooli juurdeehitusega laienes Laulasmaa raamatukogu.

2.1. Kaasamine

2019. a moodustati vallavalitsuse juurde 23-liikmeline kogukonnakomisjon, mille ülesanne on valla eri piirkondade kogukondade tegevusele, infovahetusele, sotsiaalsele ja majanduslikule arengule kaasaaitamine, samuti vallavalitsusele ettepanekute esitamine kohaliku ja kogukondliku elu korraldamisel. Kogukonnakomisjoni kuuluvad aktiivsed elanikud valla erinevatest piirkondadest.

Kogukonnakomisjon tõi välja idee luua omavalitsusmudel ning seda tutvustati vallavalitsusele – sündis plaan luua Lääne-Harju vallale rohevalla kuvand. Rohelise valla eesmärgiks on kutsuda üles senisest enam mõtlema loodus- ja kultuuriväärtuste peale igal tasandil – kogukondades, omavalitsuses ja ettevõtjate seas. Suuremaks eesmärgiks on luua inimsõbraliku, säästliku ja nutika elukorraldusega omavalitsuse mudel. Rohelise valla idee arendamisel on neli osapoolt – kogukond, ettevõtjad ja ettevõtluskeskkond, kohalik omavalitsus ja koostöövõrgustik. Eesmärgiks on seatud, et roheline vald on jätkusuutlik, säilitades piirkondlikud loodus- ja kultuuriväärtused. 2021. a on Lääne-Harju vallal äratuntav rohevalla kuvand läbi erinevate tegevuste, kommunikatsiooni ja sümbolika. 2020. a septembris käivitus Rohetiigri pilootprogrammi, mille eesmärgiks on juhendada ja julgustada 15 organisatsiooni rohemuutusega alustama või juba asetleidvaid muutusi võimendama. Rohetiigri programmi on kaasatud ka Lääne-Harju vald.

3. Lõppsõna

2017. a sündis sundliidetud Keila, Padise ja Vasalemma vallast ning Paldiski linnast Lääne-Harju vald. Nelja väga omanäolise omavalitsuse lõimimine on olnud kolme aasta jooksul väljakutse igas valdkonnas. Nii ka haridus-, kultuuri- ja noorsootöö valdkonnas.

Käesolev haridus-, kultuuri- ja noorsootöö valdkonna arengukava täitmise raport 2018–2020 annab ülevaate olulisematest tegevustest, toimunud arengutest ja muutustest ning annab

sisendi järgmise kolme aasta arengusuundade ja tegevuste koondamiseks haridus-, kultuuri- ja noorsootöö arengukavasse 2021–2023.

Raporti on koostanud abivallavanem Hestia Rindla ning haridus-, kultuuri- ja noorsootööosakonna nõunikud Merle Kodu, Liivi Siim ja Valeria Siminko.

(veebruar 2021)